

**Universitat de les
Illes Balears**

Oficina de Cooperació al
Desenvolupament i Solidaritat

TRANSVERSALITZACIÓ DE L'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT EN EL MARC D'ASSIGNATURES IMPARTIDES ALS DIFERENTS ESTUDIS UIB

Contextualització:

Per tal d'arribar al conjunt de l'alumnat de la UIB es posarà en marxa una borsa d'hores de formació transversal gestionada per l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) i a disposició del conjunt del PDI per ser inclosa dins assignatures d'estudis de grau i màster de la UIB.

El nombre total d'hores dins aquesta borsa durant el curs acadèmic 2014-15 estarà condicionat a la disponibilitat de l'equip de l'OCDS segons la programació d'altres tasques pròpies per a cada curs acadèmic.

Aquesta formació podrà incorporar-se a les assignatures en quatre modalitats, en funció de la seva durada i dels continguts tractats:

- A. Què és la Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD)? (versió resumida)
- B. Vols saber més sobre la Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD)? (versió ampliada)
- C. Què és l'Educació per al Desenvolupament (EpD)?
- D. **Treballant des de les universitats per a un desenvolupament humà sostenible (DHS)**
(sumatori de les modalitats B i C)

Transversalització:

D. Treballant des de les universitats per a un desenvolupament humà sostenible (DHS)

Durada: 3-4 hores (possible format seminari dins la mateixa assignatura).

Grups destinataris: alumnes de grau i màster en el marc d'una assignatura dels seus estudis.

Objectius:

Objectius general:

Aprofundir en el coneixement dels fonaments teòrics de la CUD i de l'EpD per a una ciutadania global, com una educació en valors en el marc de les universitats, així com presentar els programes que se'n deriven a la UIB.

Objectius específics:

- Prendre consciència dels mecanismes que impedeixen un desenvolupament humà sostenible al nivell global.
- Accentuar el paper de la Universitat com a agent de la cooperació al desenvolupament i la seva responsabilitat social.
- Contextualitzar la tasca de l'OCDS en el marc de la CUD i d'una feina en xarxa amb el conjunt de les universitat espanyoles.

- Conèixer els principis bàsics i definició de l'EpD i la seva evolució històrica, així com identificar les diferents modalitats de l'EpD: sensibilització, formació, recerca, mobilització social i incidència política.
- Afavorir un espai de debat i reflexió sobre el repte de la transversalització curricular de l'EpD en l'àmbit formal i no formal de l'educació superior.
- Donar a conèixer el funcionament, els terminis i els requisits de les diferents convocatòries i els programes d'interès per a l'alumnat que duu a terme l'OCDS i facilitar l'accés als recursos d'EpD existents i a l'abast de tots els col·lectius interessants.

Continguts/programa:

- Introducció teòrica a la Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD): conceptes, contextualització i especificitat de l'aportació de les universitats en aquest àmbit.
- Marc legal per al treball en CUD a l'Estat espanyol: Estratègia de Cooperació al Desenvolupament (CEURI 2000); Universitat, compromís social i solidari (CRUE 2001); Codi de conducta en matèria de cooperació universitària al desenvolupament (CEURI 2005); Protocol d'actuació de les universitats davant situacions de crisis humanitàries; Manifest de les universitats espanyoles en la Campanya del Mil·lenni i en la lluita contra la pobresa, entre d'altres.
- Treball en xarxa en l'àmbit de la CUD: comissions de treball i Observatori OCUD.
- Introducció al concepte de l'EpD.
- Contextualització de l'evolució de l'EpD fins a la cinquena generació del concepte (EpD per a una ciutadania global).
- Aportacions de les diferents modalitats de l'EpD: sensibilització, formació, recerca, mobilització social i incidència política.
- Contribució de les universitats en l'àmbit l'EpD i la seva aportació específica.
- Missió, objectius i presentació dels programes de l'OCDS, contextualitzat en el marc de la CUD i l'EpD.

Competències:

Competències específiques:

- Exercir la participació mitjançant el debat i la reflexió.
- Fomentar la cultura de cooperació com a instrument de cohesió social.
- Desenvolupar la capacitat crítica i autocrítica enfront dels diferents escenaris i actors.
- Fomentar els valors de la solidaritat, coresponsabilitat, tolerància i respecte, entre d'altres; i desenvolupar la sensibilitat envers l'EpD.
- Aproximar els alumnes a la necessitat d'un treball interdisciplinari en l'àmbit de l'EpD.
- Debatre i argumentar diferents situacions i actuacions pròpies de la CUD i l'EpD,
- Desenvolupar, en l'àmbit professional, actituds democràtiques potenciadores dels drets humans.
- Identificar els actors i àmbits en els quals es desenvolupen la CUD i l'EpD i presentar les diferents perspectives professionals en aquests àmbits.
- Treballar en grups interdisciplinaris.

Competències genèriques:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de gestió de la informació.
- Compromís ètic.

- Iniciativa i esperit emprenedor.
- Presa de decisions.
- Raonament crític.
- Reconeixement de la diversitat i de la interculturalitat.
- Resolució de problemes.
- Sensibilitat envers temes de justícia social.
- Treball en equip
- Treball en un context internacional.

Professorat:

Personal de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB:

- Ruth Escribano, biòloga i coordinadora de l'OCDS.
- Joan Nadal, pedagog i tècnic de l'OCDS.
- Aina Gayà, llicenciada en filosofia i personal de l'OCDS

Metodologia:

- Exposició de continguts, per part del personal de l'OCDS, mitjançant presentació de PowerPoint.
- Anàlisi dels continguts mitjançant dinàmiques i recursos didàctics que fomentin la participació, el debat i l'experiència vivencial dels alumnes en el marc de l'EpD.
- Utilització de la pròpia web de l'OCDS, com a suport dels continguts tractats, per tal de familiaritzar els alumnes amb la forma de navegar-hi i cercar-hi informació.
- Utilització de recursos audiovisuals i multimèdia que recullen els testimonis i experiències personals d'alumnes de la UIB participants en programes de l'OCDS.
- Torn de preguntes i dubtes sobre els temes tractats.